

Spiekerskorner

VAKONDERDEEL

Zakelijk lezen

KLAS

1 -> 4 ASO/TSO

4 -> 6 BSO

ONDERWERP

Klein zijn, klein blijven?

BEDOELING

De leerlingen kunnen in een drietal teksten de mening van de auteur t.o.v. zijn onderwerp achterhalen aan de hand van vragen.

LESVERLOOP

Blijkt uit de vragen en opdrachten.

We vertrekken van twee korte teksten: "Mag klein misschien niet meer?" en "Goed nieuws voor wie niet klein wil blijven." (zie bijlage)

1. Probeer aan de hand van de titels te formuleren waarover elke tekst zal gaan.
2. Uit de titel blijkt al een verschillende houding van de auteurs t.o.v. klein zijn. Welke is die houding?
3. Lees nu de teksten en ga na of je verwachtingen uit 1. en 2. kloppen.

Woordverklaring

4. Wat is het onderwerp van elk van beide teksten?
  5. Uit de titel was al een verschil in houding t.o.v. klein zijn af te leiden. In de tekst zelf vind je een verschillende houding t.o.v. het onderwerp uitgedrukt. In welke regels gebeurt dat en hoe is die houding in elk van de twee teksten?
- De auteur deelt in beide teksten dus uitdrukkelijk mee hoe hij denkt over het onderwerp.
6. Lees nu de derde tekst (zie bijlage) en ga na hoe de houding van de auteur is t.o.v. het gebruik van het (synthetisch) groeihormoon.
  7. Waaruit blijkt die houding? Uit welke woorden?
  8. Hoe is de houding van de auteur t.o.v. die leerlingen die anderen plagen omdat ze klein zijn? Waaruit blijkt die houding?

In de laatste tekst deelt de auteur zijn houding dus niet uitdrukkelijk mee, maar door de woordkeuze, positief of negatief gekleurde woorden.

We onthouden:

Een auteur kan zijn mening in een tekst duidelijk maken door:

- die mening uitdrukkelijk mee te delen;
- de woordkeuze, negatief of positief gekleurde woorden.

BIJLAGE

MAG KLEIN MISSCHIEN NIET MEER?

Zakenlui aan de top, presidenten en andere hoge pieken zijn doorgaans langer dan de doordeweekse kostwinner. Voor iedere centimeter die je groter bent, verdienen je pakken meer, redeneren sommige onderzoekers. Diverse farmaceutische bedrijven zijn dan ook druk in de weer met de productie van een synthetisch menselijk groeihormoon dat klein uitgevallen kinderen doet groeien. (Aan kinderen die maar niet groeien en anders dwergen zouden worden, geeft men

al langer een natuurlijk groeihormoon). Veel wetenschappers hebben - gelukkig maar - morele bezwaren tegen het nieuwe produkt. Artsen verwachten niet dat het schadelijke lichamelijke bijwerkingen zal hebben, maar een groot aantal is bezorgd om de emotionele gevolgen ervan. Je kunt beter een kind zichzelf leren accepteren zoals het is, vinden ze.

Uit: *Plair*

GOED NIEUWS VOOR WIE NIET KLEIN WIL BLIJVEN

Het gebeurt dat meisjes en jongens op school geplaagd worden omdat ze te klein zijn. Pesterijen zijn er wel eens de oorzaak van dat ouders met hun kind naar de dokter trekken om te horen of er een groeimiddel bestaat. Geluk hebben ze, want de meeste gevallen zijn inderdaad met een groeihormoon te verhelpen. Vorig jaar in mei bleek echter dat groeihormonen niet steeds even veilig zijn. In Amerika waren er toen drie kinderen overleden als gevolg van een virus dat waarschijnlijk via

het groeihormoon in het lichaam was gekomen. In Engeland werd er één geval vastgesteld. Het hormoon in kwestie werd namelijk uit de hypofyse (het hersenaanhangsel) van overleden mensen gemaakt. Het virus zou in de hypofyse hebben gezeten en bij de productie van het groeihormoon niet zijn ontdekt. Natuurlijk veroorzaakte dit paniek en er werd beslist dat groeihormoon niet langer te gebruiken. Op dat moment waren verschillende laboratoria bezig met het ontwikkelen van een nieuw

hormoon waar geen hypolyse voor nodig is. Dat is ze inmiddels gelukt en kinderen worden nu al weer met een nieuw hormoon behandeld. Dat er zo snel een vervangend middel kwam, was heel belangrijk. Een jaar geen hormoon zou voor veel kinderen die behandeld werden, betekenen dat hun groeiprocessen helemaal stilvielen. Gelukkig maar dat alles zo snel gevonden werd. Die kunnen nu ongestoord verder groeien.

Uit: *Blikopener*

Synthetisch groeihormoon

Sommige meisjes en jongens worden op school door pestkoppen geplaagd omdat ze klein zijn.

Slimme wetenschappers zijn er nu in geslaagd een kunstmatig groeihormoon te ontwikkelen om zo'n kinderen te doen groeien en te verlossen van die plagerijen.

Chris Cuyves, Herenboslaan 34, 2500 Koningshooikt